

Kõrgkoolide sihtkontrolli kokkuvõte

Aastal 2020 registreeriti 3638 tööõnnetust. Suurem osa neist lõppes töötajate jaoks küll kergemate kehavigastustega, kuid 917 tööõnnetuse tagajärjeks oli siiski raske kehavigastus ning 10 töötajat kaotas tööülesannete täitmisel elu. Kõrgkoolides registreeriti eelmisel aastal 9 tööõnnetust, millest 2 olid rasked ja 7 kerged.

Sihtkontrolli käigus kontrolliti üle Eesti kaheksat kõrgkooli, ühe kõrgkooli puhul kontrolliti kahte tegevuskohta. Külastati kõrgkooli, mida viimaste aastate jooksul ei olnud kontrollitud või kus on juhtunud tööõnnetusi.

Sihtkontrolli tulemusena registreerisid inspektorid kokku 22 puudust ning 6 puuduse kohta koostati ettekirjutus. Kontrollitud kõrgkoolis kolmes ei olnud ühtegi puudust, mida kontrollaktis fikseerida (anti ainult suulisi soovitusi). Peamised teemad, mida sihtkontroll hõlmas, on järgmised:

- riskianalüüs
- ohualade märgistamine;
- tervisekontroll.

Riskianalüüs

Kolmes kontrollitud kõrgkoolist oli riskianalüüs olemas, aga see vajab täiendamist. Peamiselt olid riskianalüüsis kajastamata muudatused seoses uute töövahendite soetamisega, uute tööruumide valmimisega, hindamata on psühhosotsiaalsed (õnnetus- või vägivallohuga töö, ebavõrdne kohtlemine, kiusamine ja ahistamine tööl, töötaja võimetele mittevastav töö, pikaajaline töötamine üksinda ja monotoonne töö ning muud juhtimise, töökorralduse ja töökeskkonnaga seotud tegurid, mis võivad mõjutada töötaja vaimset või füüsilist tervist, sealhulgas põhjustada tööstress), bioloogilised (bakterid, viirused sh hindamata viiruse SARS-CoV-2 (COVID-19) mõju töötajate ohutusele ja tervisele), ning füsioloogilised ohutegurid (sama tüüpi liigutuste kordumine ja üleväsimust põhjustavad sundasendid ja -liigutused töös ning muud samalaadsed tegurid, mis võivad aja jooksul põhjustada tervisekahjustusi). Ühe kõrgkooli riskianalüüs ei sisaldanud nõuetekohast tegevuskava, kuna selles olid küll ennetusmeetmed, kuid puudus abinõude rakendamise ajakava ja rakendajad.

Ohualade märgistamine

Neljas kontrollitud kõrgkoolis ei olnud tööandja märgistanud asjakohaste ohutusmärkidega töökohas olevaid ohualasid. Sagedamini olid märgistamata komistamis- ja kukkumisohtlikud kohad (kõrgema põrandatasapinnaga servad, kaldtee ääred, samatoonilise ja eri kõrgustega pinnad ja astmete kõrguste erinevused) ning madalad kohad, kus esineb võimalik pea äralöömise oht.

Tervisekontroll

Viies kontrollitud kõrgkoolis oli töötajate tervisekontrolli korraldamisega töötervishoiuarsti juures probleeme. Tervisekontroll on jäänud tegemata osadel töötajatel määratud ajavahemiku järel ja nelja kuu jooksul töötaja tööle asumisest arvates. Õigeaegse tervisekontrolli tegemata jätmise põhjusena nimetati distantsõpet, pikki järjekordi ning lisaks mõnel juhul töötajate hirmu tervisekontrolli ees, sest kardeti tervisekontrollil nakatuda COVID-19. Siinkohal tööinspektorid selgitasid, et tervisekontroll tuleks korraldada esimesel võimalusel. Töötervishoiuarst hindab tervisekontrolli käigus töötaja terviseseisundit ja töötingimuste sobivust töötajale, diagnoosib tööst põhjustatud haigestumisi ja

kutsehaigestumisi. Tervisekontrolli eesmärgiks on avastada võimalikult vara niisugused tervisehäired, mis võivad olla pärit töökeskkonnast. Varase probleemi avastamine aitab vältida töötaja tervise edasist halvenemist. Kõrgkoolides töötavate töötajate peamised ohutegurid on sundasendid (nt istuv töö, jalgadel töö) ja kuvariga töö.

Puudustena fikseerisid tööinspektoritel veel töövahendi kaitseeadiste puudumised, ohutusmärkideta töökoha ohualad, kus on kohustuslik kasutada isikukaitsevahendit, puudulik ventilatsioon ning töökeskkonnavaliniku valimiseks polnud tööandja korraldanud koosolekut.

Kokkuvõtte koostas:

Vanemtööinspektor

Ave Post

08.11.2021